

Tema 3.- La producció literària de Mercè Rodoreda incideix sobre la psicologia dels personatges. Estàs d'acord amb aquesta asseveració? Explica per què.

Mercè Rodoreda (Barcelona 1908-Girona 1983) va dedicar tota la seua vida a l'escriptura amb una gran determinació, enmig de circumstàncies adverses com el fet d'escriure en una llengua perseguida, de trobar-se a l'exili o de ser dona. Amb el desig de fugir de la realitat crea un món propi en l'escriptura i projecta fragments de la seua vida o personalitat en alguns dels seus personatges.

A banda dels reculls de contes (*Vint-i-dos contes*, *La meua Cristina i altres contes*, *Quanta, quanta guerra*, *La mort i la primavera*), destaquen les novel·les:

- *Aloma* (1938) que narra l'enamorament de la protagonista d'un home major (germà de la seua cunyada) i la decepció per l'abandonament posterior.

- *La Plaça del Diamant* (1962) La protagonista, Natàlia, ens conta, des d'un moment indeterminat de la seua maduresa, el fragment de vida que va des de la joventut al casament de la seua filla menuda. Abasta un període d'uns trenta anys entre la II República i la postguerra. La protagonista passa a ser la Colometa per desig del marit, però va prenent consciència de la pròpia individualitat i creix amb les experiències vitals (guerra, mort de Quimet) i els problemes que ha d'encarar. En els darrers capítols, es transforma en la senyora Natàlia. No recupera la joventut però sí la identitat i una certa esperança.

Des del principi, la veu narrativa endinsa el lector en l'univers personal de la protagonista. És una novel·la original dins el panorama narratiu del moment dominat pel realisme, relacionada amb la de Llorenç Villalonga *Bearn o la sala de les nines* per la projecció poètica al passat.

- *El carrer de les Camèlies* (1966) És la història de Cecília Ce, abandonada al carrer del títol a Barcelona. Esdevé prostituta a la Rambla, passa gana, passeja per la ciutat sense destí i acaba buscant els seus orígens i el món perdut de la infància.

- *Mirall trencat* (1974) Ens presenta la història de l'ascensió i decadència d'una família benestant, els Valldaura, amb una reflexió pessimista sobre el pas destructiu del temps i la mort. La figura bàsica de Teresa, la mare, unifica un univers poblat de personatges amb històries particulars que són els fragments d'aquest espill, que reflecteix realitats distintes.

La narrativa d'aquesta autora s'insereix en la línia de la **novel·la psicològica** amb una certa tendència al pessimisme i influències de l'existencialisme. Domina el narrador en primera persona, protagonista, identificat amb el personatge que conta la seua vida des del filtre subjectiu. Es tracta d'un **monòleg autobiogràfic** on el present és explicat a través de la trajectòria vital del personatge. Tanmateix, també apareix el narrador omniscient en tercera persona, focalitzant en diferents personatges i amb un temps no lineal en *Mirall trencat*.

Quant als personatges, dominen els femenins amb una ingenuïtat que amaga una gran saviesa i complexitat interior. Quasi sempre víctimes d'una societat hostil i amb poca preparació cultural, ens transmeten sentiments d'aïllament i soledat, de malenconia i frustració en alguns casos. Ens comuniquen en les seues reflexions la consciència del pas del temps que destrueix i transforma (tema de la metamorfosi interior de Colometa o física dels personatges dels contes transformats en barca o en peix). Es tracta alhora de personatges singulars per la sensació de vida i els desitjos de felicitat malgrat totes les dificultats.

La major part de la producció literària de Rodoreda s'insereix en la línia creativa psicològica de base realista que escorcolla l'ànima dels personatges que actuen i pensen, però mai moralitzen. Són les obres de monòleg autobiogràfic on la realitat s'observa des del punt de vista del personatge o dels personatges (*Mirall...*). En la línia onírica de base fantàstica estarien ja els contes de l'última etapa, en els quals s'introdueix sense sorpreses l'element sobrenatural en la vida quotidiana.

Al moment de la postguerra, amb poca activitat en el camp de la narrativa i un predomini dels poetes, l'obra de Rodoreda, suposa l'aparició d'un estil nou i personal. L'escriptora crea un univers amb personatges i temàtica propis i singulars dins el panorama literari del moment. A més amés, la difusió de *La plaça del Diamant* és molt important (traduïda a més de 26 idiomes i amb una pel·lícula), amb un gran ressò i projecció internacional.